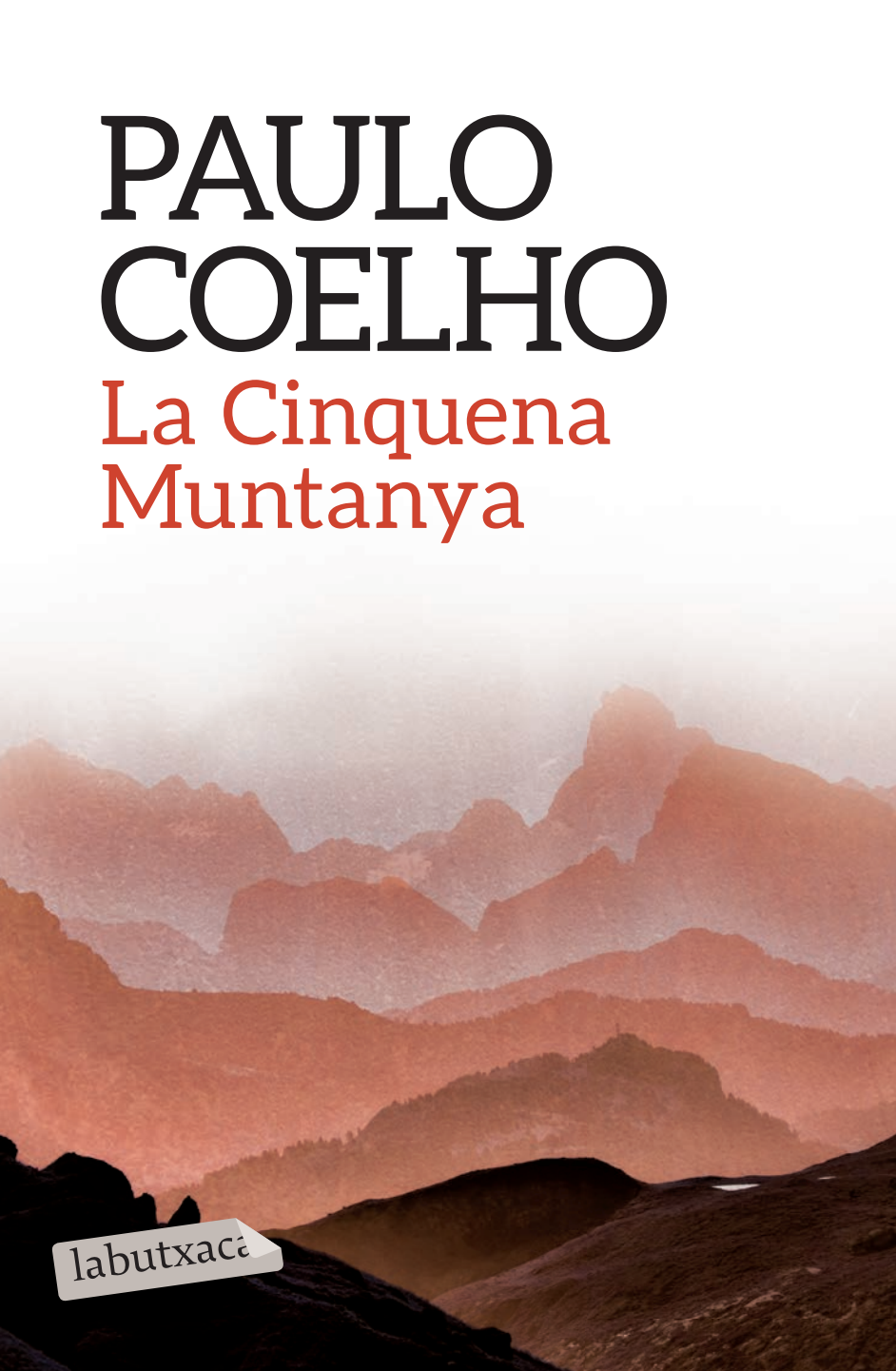

PAULO COELHO

La Cinquena Muntanya

labutxacà

The background of the cover is a photograph of a mountain range. The mountains are layered, with the closest peaks in the foreground appearing darker and more detailed, while the distant peaks are shrouded in a thick, orange-hued mist. The overall color palette is dominated by warm, earthy tones of orange, red, and brown, creating a dramatic and atmospheric scene. The foreground shows dark, silhouetted mountain ridges.

Paulo Coelho

La Cinquena Muntanya

Traducció de M. Dolors Ventós

Columna
Barcelona

Títol original: *A Quinta Montanha*

© Paulo Coelho, 1996

La primera edició en català d'aquesta obra
es va publicar a Proa l'any 1997

Primera edició en aquesta col·lecció: maig del 2016
© de la fotografia de l'autor (pàg. 1): Xavier González
© de la traducció: M. Dolors Ventós i Navés, 1997
© d'aquesta edició: Edicions 62, S.A.,
labutxaca

Fotocomposició: Víctor Igual

Impressió: QP Print

DIPÒSIT LEGAL: B. 2.419-2016

ISBN: 978-84-9930-985-9

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de
l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació
pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa
a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro
(Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org)
si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra
(www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

— **H**e servit un Senyor que ara m'abandona a mans dels meus enemics —va dir Elies.

—Déu és Déu —va respondre el levita—. Ell no va dir a Moisès si era bo o dolent; Ell només li va dir: «Jo sóc.» Aleshores, Ell és tot el que existeix sota el sol, el tro que destrueix la casa i la mà de l'home que la reconstrueix.

Conversar era l'única manera d'espantar la por; en qualsevol moment, els soldats podien obrir la porta de la quadra on eren, els descobririen i els oferirien l'única elecció possible: adorar Baal —el déu fenici— o ser executats. Feien un escorcoll casa per casa i convertien o executaven els profetes.

Potser el levita es convertiria i s'escaparia de la mort. Però Elies no tenia cap elecció: tot allò passava per culpa seva i Jezabel volia el seu cap a qualsevol preu.

—Va ser un àngel del Senyor el qui em va obligar a parlar amb el rei Acab i avisar-lo que no plouria mentre adoressin Baal a Israel —va dir, gairebé demanant perdó per haver escoltat el que li havia dit l'àngel—. Però Déu actua molt lentament; quan la sequera comenci a fer el seu efecte, la princesa Jezabel ja haurà destruït tots els qui encara es mantenen fidels al Senyor.

El levita no li va replicar. Estava rumiant què faria: si es convertiria a Baal o moriria en nom del Senyor.

—Qui és Déu? —va prosseguir Elies—. És Ell qui subjecta l'espasa del soldat que executa els qui no traeixen la fe dels nostres patriarques? ¿Va ser Ell, el qui va col·locar una princesa estrangera al tron del nostre país, fent per manera que passessin totes aquestes

desgràcies durant la nostra generació? És Déu qui mata els fidels, els innocents, els qui segueixen la llei de Moisès?

Finalment, el levita va prendre la seva decisió: s'estimava més morir. Aleshores es va posar a riure, perquè la idea de la mort ja no l'espantava. Es va tombar cap al profeta jove que tenia al costat i va mirar de tranquil·litzar-lo:

—Pregunta-ho a Déu, si dubtes de les Seves decisions —va dir—. Jo ja he acceptat el meu destí.

—No pot ser que el Senyor desitgi que ens matin sense pietat —va insistir Elies.

—Déu ho pot fer tot. Si es limités a fer solament allò que anomenem el Bé, no li podríem dir Totpoderós, perquè només dominaria una part de l'Univers i existiria un ésser més poderós que Ell, que vigilaria i jutjaria les seves accions. En aquest cas, jo adoraria l'ésser més poderós.

—Si ho pot fer tot, per què no estalvia el sofriment dels qui l'estimen? Per què no ens salva, en lloc de donar poder i glòria als Seus enemics?

—No ho sé —li va respondre el levita—. Però hi ha una raó i espero esbrinar-la ben aviat.

—No tens cap resposta per a aquesta pregunta.

—No, no en tinc cap.

Tots dos es van quedar en silenci. Una suor freda amarava Elies.

—Tu estàs molt espantat, però jo ja he acceptat el meu destí —li va comentar el levita—. Sortiré i acabaré aquesta agonia. Cada vegada que sento un crit que ve de fora, pateixo imaginant com serà i quan arribarà la meua hora. Mentre hem estat tancats aquí dins, ja m'he mort un centenar de vegades i, de l'altra manera, només me n'hauria mort una. Ja que m'han de degollar, que sigui al més ràpid possible.

Tenia raó. Elies havia sentit els mateixos crits i el que havia sofert ultrapassava la seva capacitat de resistència.

—Vinc amb tu. Ja estic cansat de lluitar per esgarrapar unes quantes hores més de vida.

Es va alçar, va obrir la porta de la quadra i va deixar que el sol hi entrés i mostrés els dos homes que hi havia amagats.

El levita el va agafar pel braç i es van posar a caminar. Si no hagués estat perquè de tant en tant se sentia un crit, semblava un dia normal en una ciutat com qualsevol altra –el sol no picava gaire i la brisa, que venia del mar llunyà, feia que la temperatura fos agradable, els carrers plens de pols, les cases fetes de fang barrejat amb palla...

–Les nostres ànimes són presoneres del terror a la mort, però fa un dia molt bonic –va dir el levita–. Moltes altres vegades, quan jo estava en pau amb Déu i amb el món, la temperatura era horrible, el vent del desert m’omplia els ulls de sorra i no em deixava veure ni a un pam. Els Seus plans no sempre combinen amb els nostres sentiments; però et garanteixo que Ell té una raó per fer el que fa.

–Admiro la teva fe.

El levita va mirar el cel, com si reflexionés. Després, es va tornar cap a Elies.

–No l’admiris ni hi creguis tant: és una juguesca que vaig fer amb mi mateix. Vaig apostar que Déu existeix.

–Ets un profeta –va respondre Elies–. També sents veus i saps que hi ha un món més enllà d’aquest món.

–Potser és cosa de la meva imaginació.

–Has vist els senyals de Déu –va insistir Elies, que ja es començava a angoixar pels comentaris del seu company.

–Potser és cosa de la meva imaginació –li va tornar a respondre–. De fet, l’única realitat concreta que tinc és la meva aposta: em vaig dir a mi mateix que tot això venia de l’Altíssim.

El carrer estava desert. La gent, tancada a casa, esperava que els soldats d’Acab acabessin la tasca que la princesa estrangera els havia

exigit: executar els profetes d'Israel. Elies caminava al costat del levita, amb la sensació que darrere de cadascuna d'aquelles finestres i portes hi havia algú que l'observava i li donava la culpa d'allò que estava passant.

—No vaig demanar de ser profeta. Potser tot plegat és també el fruit de la meua imaginació —reflexionava Elies.

Però, després d'allò que li havia passat a la fusteria, sabia que no era cert.

Des de la infància, sentia veus i parlava amb els àngels. Va ser aleshores que els seus pares el van convèncer perquè parlés amb un sacerdot d'Israel, el qual —després de fer-li moltes preguntes— el va identificar com a *nabí*, un profeta, un «home d'esperit», el qui «s'exalta amb la veu de Déu».

Després d'haver-hi parlat moltes hores seguides, el sacerdot va dir als seus pares que es prenguessin molt seriosament tot el que els digués el nen.

Quan van sortir de casa del sacerdot, els pares d'Elies li van exigir que no tornés a explicar el que veia o sentia; ser un profeta significava estar vinculat al govern i això sempre era perillós.

De qualsevol manera, Elies no havia sentit mai res que pogués interessar els sacerdots o els reis. Només parlava amb el seu àngel de la guarda i escoltava consells que només tenien relació amb la seva vida; de tant en tant, tenia visions que no acabava d'entendre —oceans distants, muntanyes habitades per éssers estranys, rodes amb ales i ulls. Quan les visions desapareixien, ell —que obeïa sempre els pares— procurava oblidar-les tan de pressa com podia.

Per això, les veus i les visions van ser cada vegada més rares. Els seus pares es van posar molt contents i no van tornar a parlar d'aquell tema. Quan li va arribar l'edat de mantenir-se tot sol, li van deixar diners perquè muntés una petita fusteria.

Sovint, mirava amb respecte els altres profetes que caminaven pels carrers de Galaad –vestits amb mantells de pell i cinturons de cuir– i deien que el Senyor els havia triat per guiar el poble elegit. Aquell no podia pas ser el seu destí; mai no seria capaç d'entrar en trànsit amb danses o autoflagel·lació, que eren unes pràctiques molt habituals dels «exaltats per la veu de Déu», perquè li feia por el dolor físic. Mai no caminaria pels carrers de Galaad exhibint orgullosament les ferides que s'havia ocasionat durant els èxtasis –era massa tímid per fer-ho.

Elies es considerava una persona normal, que es vestia com tot-hom i que només torturava la seva ànima amb les mateixes pors i temptacions que els simples mortals. A mesura que progressava la seva feina a la fusteria, les veus van desaparèixer totalment –les persones adultes i treballadores no tenen temps per a aquestes coses. Els seus pares estaven molt contents del fill i la vida transcorria en pau i harmonia.

La conversa que havia tingut de petit amb el sacerdot es va convertir en un record vague. Elies no podia creure que Déu Totpoderós necessités enraonar amb els homes, per imposar les seves ordres; el que li havia passat durant la infància era producte de la fantasia d'un noi que no tenia res més a fer. A Galaad, la ciutat on havia nascut, hi havia unes persones a qui la resta dels ciutadans considerava boges. No deien res de coherent i eren incapaces de distingir entre la veu del Senyor i els deliris de la fol·lia. Es passaven la vida al carrer, predicant la fi del món i vivint de la caritat. Tot i així, cap dels sacerdots no creia que fossin uns «exaltats per la veu de Déu».

Elies va arribar a la conclusió que els sacerdots mai no estaven segurs del que deien. Els «exaltats de Déu» eren el resultat d'un país que no trobava el seu rumb, on els germans es barallaven entre ells i on sorgien governs nous tot sovint. No hi havia diferència entre profetes i bojos.

Quan es va assabentar de les noces del seu rei amb Jezabel, la princesa de Tir, no hi va donar gaire importància. Altres reis d'Israel havien fet el mateix i n'havia resultat una pau duradora a la regió, i un comerç cada vegada més important amb el Líban. A Elies, no li preocupava gaire que els habitants del país veí creguessin en déus que no existien o tinguessin uns cultes estranys com ara adorar animals i muntanyes; eren honestos en els negocis i això era el que comptava més.

Elies els va continuar comprant la fusta de cedre que duïen i venent-los els productes de la seva fusteria. Malgrat que fossin una mica orgullosos i els agradés autoanomenar-se «fenicis» –perquè tenien un color de pell diferent–, cap dels comerciants del Líban no havia provat d'aprofitar-se de la confusió que imperava a Israel. Pagaven el preu just per les mercaderies i no feien cap comentari sobre les constants guerres internes i els problemes polítics a què els israelians s'enfrontaven contínuament.

Després de pujar al tron, Jezabel havia demanat a Acab que substituís el culte del Senyor pel dels déus del Líban.

No era pas la primera vegada que passava. Elies –tot i que estava indignat perquè Acab s'hi havia avingut– va continuar adorant el Déu d'Israel i complint les lleis de Moisès.

«Ja passarà», pensava. «Jezabel ha seduït Acab, però no tindrà prou força per convèncer el poble.»

Però Jezabel no era una dona corrent; creia que Baal l'havia fet venir al món per convertir pobles i nacions. Amb subtileza i paciència, va començar a recompensar tots els qui abandonaven el Senyor i acceptaven les divinitats noves. Acab va ordenar que erigissin una casa per a Baal a Samària i, a dins, hi va fer construir un altar. Van començar els pelegrinatges i el culte als déus del Líban es va escampar pertot arreu.

«Ja passarà. Potser trigarà una generació, però passarà», continuava pensant Elies.

Aleshores es va esdevenir una cosa que no esperava. Una tarda, mentre enllestia una taula en la seva fusteria, tot el que hi havia al seu entorn es va enfosquir i milers de puntets blancs van començar a guspirejar al seu voltant. El cap li feia molt de mal, més que mai; es va voler asseure, però es va adonar que no podia moure ni un sol múscul.

No era fruit de la seva imaginació.

«M'he mort», va pensar en aquell moment. «I tot just acabo d'esbrinar on ens envia Déu després de la mort: al bell mig del firmament.»

Un dels punts lluminosos va brillar amb més força i, de sobte, com si vingués de tot arreu alhora, li vingué la paraula del SENYOR, que li deia: *«Digues a Acab que, tan cert com que viu el SENYOR davant la faç del qual et trobes, no hi haurà rosada ni pluja durant aquests anys sense el meu manament.»*

Al cap d'un moment, tot va tornar a la normalitat; la fusteria, la claror del capvespre, les veus de les criatures que jugaven pel carrer.

Aquella nit, Elies no va poder dormir. Per primera vegada en molts anys li havien tornat les sensacions de la infància; però no era pas el seu àngel de la guarda el qui havia parlat, sinó una «cosa» molt més poderosa i més forta. Li va fer por que, si no complia l'ordre, tots els seus negocis no patissin una maledicció.

L'endemà al matí, va decidir que faria allò que li havien demanat. Al capdavant, tot just era el missatger d'una cosa que no li

anava ni li venia; un cop acabada la tasca, les veus ja no el molestarien més.

No li va costar gaire obtenir una audiència amb el rei Acab. Ja feia moltes generacions, d'ençà de la pujada al tron del rei Samuel, que els profetes havien guanyat importància als negocis i al govern del seu país. Es podien casar i tenir fills, però sempre havien d'estar a la disposició del Senyor, perquè els governants no s'apartessin mai del bon camí. La tradició deia que gràcies a aquests «exaltats per Déu», havien vençut moltes batalles i que Israel sobrevivia perquè, cada vegada que els seus governants s'apartaven del bon camí, sempre hi havia un profeta que els feia tornar a la sendera del Senyor.

En arribar-hi, va avisar el rei que una sequera assolaria la regió fins que no s'abandonés el culte als déus fenicis.

El sobirà no va donar gaire importància a les seves paraules, però Jezabel –que era al costat d'Acab i escoltava amb atenció el que deia Elies– li va fer tot de preguntes sobre el missatge. Elies li va parlar de la visió, del mal de cap i de la sensació que s'havia aturat el temps mentre escoltava l'àngel. Mentre descrivia el que li havia passat, va poder mirar de prop la princesa de qui tothom parlava. Era una de les dones més belles que havia vist mai, la llarga cabellera negra li baixava fins la cintura d'un cos perfectament tornejat. Els seus ulls verds, que brillaven en la seva cara morena, miraven fixament els ulls d'Elies; el jove no podia desxifrar el que li volien dir ni podia saber l'impacte que causaven les seves paraules.

Quan en va sortir, estava convençut que havia complert la seva missió i ja podia tornar al treball de la fusteria. Durant el camí de tornada, va desitjar Jezabel amb tot l'ardor dels seus vint-i-tres anys. I va demanar a Déu que, en el futur, pogués trobar una dona del Líban, perquè eren belles, amb la pell fosca i uns ulls verds plens de misteri.

Va treballar tota la resta del dia i va dormir en pau. L'endemà, abans de l'alba, el va despertar el levita; Jezabel havia convençut el rei que els profetes representaven una amenaça per al creixement i l'expansió d'Israel. Els soldats d'Acab havien rebut ordre d'executar tots els qui es neguessin a abandonar la sagrada tasca que Déu els havia atorgat.

Però a Elies no li concedien el dret de l'elecció; a ell, l'havien de matar.

Elies i el levita es van estar dos dies amagats en una quadra al sud de Galaad, mentre quatre-cents cinquanta *nabins* eren immediatament executats. Mentrestant, la majoria dels profetes que anaven pel carrer autoflagel·lant-se i predicant la fi del món per culpa de la corrupció i la manca de fe, havien acceptat convertir-se a la nova religió.

Un soroll sec, seguit d'un crit, va interrompre els pensaments d'Elies. Alarmat, es va tombar cap al seu company.

—Què t'ha passat?

No en va tenir resposta; el cos del levita es va desplomar al terra, amb una fletxa clavada al mig del pit.

Al davant, hi tenia un soldat que posava una altra fletxa a l'arc. Elies va mirar al seu voltant: el carrer amb les portes i les finestres tancades, el sol que brillava al cel, la brisa que venia del mar de què tant havia sentit parlar però que no havia vist mai. Va pensar a arrencar a córrer, però sabia que l'atraparien abans no arribés a la cantonada.

«Si haig de morir, que no sigui per l'esquena», va pensar.

El soldat va alçar l'arc. Estranyament, Elies no sentia cap por, ni instint de supervivència, ni res; era com si ja fes molt de temps que tot allò hagués estat decretat i tots dos –tant ell com el soldat– fessin un paper en un drama que no havien escrit ells. Es va recordar de la infància, dels matins i les tardes de Galaad i dels treballs que deixaria inacabats a la fusteria. Va pensar en els seus pares, que mai no havien desitjat un fill profeta. Va pensar en els ulls de Jezabel i en el somriure d'Acab.

Va pensar que era una ximperia morir als vint-i-tres anys, sense haver conegut l'amor d'una dona.

La mà va deixar anar la corda, la fletxa va tallar l'aire, va passar bronzint pel costat de la seva orella dreta i va caure al terra polsegós que hi havia darrere seu.

El soldat va tornar a preparar l'arc i li va apuntar. Però, en lloc de disparar, mirava fixament els ulls d'Elies.

–Sóc el millor arquer de tots els exèrcits d'Acab –li va dir–. Fa set anys que no fallo una fletxa.

Elies es va tombar cap al cos del levita.

–Aquesta fletxa era per a tu. –El soldat mantenia l'arc tensat i les mans li tremolaven–. Elies era l'únic profeta que havíem de matar; els altres tenien l'elecció d'abraçar la fe de Baal.

–Doncs ja pots acabar la teva feina.

La seva tranquil·litat el sorprenia. S'havia imaginat la mort tan-tes vegades durant les dues nits que havia passat a l'estable que ara s'adonava que havia sofert més del que era necessari; en pocs segons, ja hauria acabat tot.

–No me'n surto –va dir el soldat, amb les mans encara tremoloses i l'arc que canviava de direcció en tot moment–. Vés-te'n, fuig de la meua presència, perquè em penso que ha estat Déu qui m'ha desviat les fletxes i em maleirà si et mato.

Va ser aleshores –a mesura que descobria que tenia l'oportunitat de sobreviure– quan li va tornar la por a la mort. Encara tenia la possibilitat de veure el mar, de trobar dona, de tenir fills i d'acabar el treball de la fusteria.

—Acaba d'una vegada —li va dir—. Ara, estic tranquil, si trigues gaire sofriré per tot el que estic a punt de perdre.

El soldat va mirar al seu entorn, per assegurar-se que no l'havia presenciada ningú, aquella escena. Després, va abaixar l'arc, va col·locar la fletxa al buirac i va desaparèixer per la cantonada.

Elies va notar que les cames li feien figa; el terror li havia tornat amb tota la intensitat. Havia de fugir immediatament, desaparèixer de Galaad i no tornar a enfrontar-se a un soldat que tingués un arc tensat que apuntava al seu cor. No havia elegit el seu destí, ni havia anat a parlar amb Acab per poder ventar-se davant dels seus veïns que podia enraonar amb el rei. No era responsable de la matança dels profetes —ni tampoc no era responsable per haver vist, una tarda, com el temps s'aturava i la fusteria es transformava en un forat negre ple de puntets lluminosos.

Tot imitant el gest del soldat, va mirar a banda i banda: el carrer estava desert. Va tenir la pensada de comprovar si encara podia salvar la vida del levita, però el terror li va tornar tot seguit i —abans no aparegués algú— Elies va fugir.